

Management Respons

DGD-PROGRAMMA 2017-2021: EDUCATIE DUURZAME ONTWIKKELING (EDO) INTEGREREN IN HET ONDERWIJS: NOORD EN ZUID VERBONDEN.

Specifieke Doelstelling: Een steeds representatievere groep onderwijsinstellingen in Vlaanderen en het Nederlandstalig onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werkt a.d.h.v. een kwaliteitsvol EDO-kader.

Inleiding:

Djapo kijkt met een tevreden blik terug op de uitvoer van dit programma. We behaalden grotendeels onze doelstellingen. De wijzigingen die werden doorgevoerd (investering in secundair onderwijs, afschaf van workshops met leerlingen, inzet op academische samenwerking etc.) waren consistent met geleerde lessen en renderden op vlak van efficiëntie, effectiviteit, relevantie en duurzaamheid.

De voorliggende evaluatie, uitgevoerd door Humanya, geeft blijk van erkenning van onze uniciteit, en de meerwaarde die we kunnen leveren voor het domein van kritische EDO/WBE. Een onafhankelijke evaluatie van een consultant die bekend is met de WBE-sector die uitwijst dat ons werk geapprecieerd wordt door onze doelgroep en een maatschappelijke meerwaarde biedt, is zonder twijfel een hart onder de riem voor de organisatie.

We nemen de aanbevelingen van de evaluatie ter harte, en zetten ze om in concrete veranderingen. Onze profilering moet sterker om onze missie breder en dieper te kunnen realiseren; het belang van het strategisch werk op beleidsniveau valt niet te onderschatten; we moeten alle relevante stakeholders in WBE/EDO mee op de kar krijgen; we moeten keuzes maken in ons aanbod; de uitdagingen met betrekking tot diversiteit in het onderwijs zijn ook onze uitdagingen; en de ToC en M&E inzetten om ons werk te blijven verbeteren is zonder twijfel essentieel.

Wat echter ook duidelijk wordt uit deze evaluatie is dat we zonder schroom het belang en de kwaliteit van ons werk kunnen blijven verdedigen, en moeten blijven ijveren voor ruimte en middelen om ons werk te kunnen blijven voortzetten. Dat Djapo kritische EDO/WBE realiseert in de overlap tussen ontwikkelingssamenwerking en onderwijs maakt het uniek. Die uniciteit nodigt uit tot volwaardige ondersteuning vanuit verschillende hoeken. Ze noopt ons ook te blijven strijden; opportuniteiten en platformen te identificeren waarbinnen we bondgenoten vinden voor het verbreden van het draagvlak voor wetenschappelijke onderbouwde, praktijk geïnformeerde EDO/WBE. Djapo staat niet voor losse, eenmalige flodders onder het mom van 'leuke activiteiten met leerlingen'. Djapo zet in op het creëren van kwaliteitsvolle, inclusieve leeromgevingen waar leerlingen de nodige kennis, denkvaardigheden, alertheid en motivatie kunnen ontwikkelen zodat zij met goesting en vol zelfvertrouwen kunnen bouwen aan een duurzame, solidaire en rechtvaardige samenleving.

De leden van de algemene vergadering, het bestuur, de directie, coördinatoren en alle medewerkers en vrijwilligers nemen met enthousiasme deze uitdaging op.

<i>Aanbeveling</i>	<i>Aanvaarding</i>	<i>Prioriteit</i>	<i>Actieplan</i>	<i>Verantwoordelijke</i>	<i>Timing</i>
Djapo kan zich nog sterker en duidelijker profileren als expert op vlak van EDO. Daarbij kan ze haar unieke aanpak en manier van werken nog beter communiceren naar derden toe.	Volledig	Hoog	Djapo ondernam reeds stappen en zal hier prioritair op inzetten. In 2021 ontwikkelden we onze visie op partnerschappen: Djapo als expert-partner-pionier in een dynamisch eco-systeem rond EDO. In 2022 werken we een nieuwe branding en communicatiestrategie uit. Hierbij gaat het niet om het versterken van de organisatie op zich, maar om onze missie breder en dieper te kunnen realiseren. We laten ons hierbij begeleiden door externe experts. We zetten in op onze brugfunctie tussen theorie, praktijk en beleid en de ontwikkeling en verspreiding van wetenschappelijke onderbouwde en praktijk geïnformeerde kaders, tools en materialen. Dankzij de versterkte inzet op profilering en bijhorende investering in communicatiekanalen zullen we deze toegankelijker en bekender kunnen maken bij een brede groep stakeholders, die elk een impact hebben op het mogelijk maken van kritische EDO. We hebben hierbij veel aandacht voor het leggen van kruisverbindingen tussen verdiepende, theoretische output enerzijds en toepasbare, concrete materialen en praktijkverhalen anderzijds. Vanaf 2022 gaan we met team educatie aan de slag om het aanbod voor scholen en leerkrachten duidelijker te profileren door vast aanbod en aanbod op maat scherper in de markt te zetten; en dat niet enkel fysiek maar ook steeds meer digitaal	Team Communicatie	Onmiddellijk
We onderschrijven de keuze van Djapo om in de toekomst geen directe capaciteitsversterking meer te voorzien van actoren uit de schoolomgeving, ter ondersteuning van scholen in de aanloop naar het werken met een kwaliteitsvol EDO-kader.	Gedeeltelijk	Medium	In het DGD-programma '22-'26 worden steden en gemeenten effectief onder resultaat vier van het LoKa benoemd binnen de categorie 'publieke en private organisaties met een aanbod voor scholen'. Djapo identificeert deze categorie als doelgroep vanuit hun functie als intermediaire actor om scholen te bereiken. Pedagogische begeleidingsdiensten van onderwijskoepels en -netten kunnen deze functie ook vervullen. Bijkomende reflectie over de opportuniteiten van deze en andere actoren - zoals scholengroepen- is nodig om onze regiostrategie voor begeleiding te voeden. Onderwijskoepels en -netten vervullen naast deze entry point naar scholen toe, nog een andere functie: die van	Team Educatie	Reflectie rond regiostrategie in 2023

Actoren uit de schoolomgeving zoals gemeenten en andere externe actoren (koepels, begeleidingsdiensten) blijven wel relevant als intermediaire actor en “entry point” om scholen te bereiken.

sleutelfiguur binnen processen beleidsbeïnvloeding. Djapo wenst met hen ook samen te werken door inspirerende praktijkverhalen en onderbouwde kaders voor kritische EDO aan te bieden.

<p>Om een impact op schoolniveau te bereiken dient de begeleiding door Djapo ook op dit schoolniveau te gebeuren. Ook de beïnvloeding van Hogeruit via lerarenopleidingen en het beleidsniveau kan hiertoe bijdragen</p>	Volledig	Hoog	<p>Zowel de resultaten van de tussentijdse evaluatie als de eindevaluatie wijzen uit dat impact op de leerkracht niet automatisch leidt tot impact op de school; en dat impact op schoolniveau belangrijk is om lange termijn en diepe impact te genereren.</p> <p>Djapo startte in 2020 een intern leertraject wat reeds resulteerde in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een wetenschappelijk onderbouwd, analytisch kader over Whole School Approach met focus op schoolcultuur en schoolorganisatie, - een aanpak die toelaat om - ook - schoolniveau impact te hebben, nl. een kader rond procesbegeleiding. <p>Vanaf 2022 wordt dit getest, o.a. door de deelname binnen het Horizon2020 onderzoeksproject- COSMOS (topic: implementatie van WSA in scholen BaO en SO).</p> <p>Djapo kiest bewust om de beschikbare middelen voor de lerarenopleiding in te zetten op: nascholingen van studenten en concrete onderzoeksprojecten. Het coachen van docenten of het aanbieden van vaste trajecten of procesbegeleiding, zij het met studenten, zij het met docenten, valt hier niet onder. Het beïnvloeden van curricula behoort niet tot de invloedssfeer van Djapo. Djapo investeert wel in synergiën met partners tot wiens missie dit wel behoort (nl. VVOB, Duurzaam EducatiePunt).</p>	Team Educatie	<p>2022-2023: test WSA via COSMOS 2024: uitrol</p>
<p>Gezien een toenemende diversiteit binnen de klas en schoolcontext, verdient het aanbeveling</p>	Gedeeltelijk	Hoog	<p>Djapo legt zichzelf reeds de ambitie op om een divers publiek te bereiken doordat minstens 50 van de 320 scholen die we jaarlijks willen bereiken kleuterscholen, scholen met overwegend leerlingen uit een kwetsbare sociaal-economische thuissituatie of</p>	Directie Team educatie	Permanent

om ook de ruimere schoolomgeving (leefomgeving van kinderen, lokale buurt) sterker mee te nemen binnen het aanbod en aanpak door Djapo.

scholen bijzonder onderwijs moeten zijn. Dit brengt met zich mee dat diversiteit automatisch een kwaliteitscriterium bij de ontwikkeling van nieuwe aanpakken en aanbod moet zijn. Diversiteit wordt binnen onze educatieve aanpak en aanbod gemainstreamed door in te zetten op participatie en multiperspectiviteit. Djapo kiest er voor om niet zelf actoren uit de brede schoolomgeving te betrekken maar om leerlingen de tools te geven om dat zelf te doen: onze methodiek stimuleert dat leerlingen zelf hun duurzaamheidsvraagstukken mogen identificeren, aangeven hoe en met wie ze daar rond willen werken (participatie). Bovendien zetten wij ook in op de ontwikkeling van tools die multiperspectiviteit stimuleren bij kinderen en jongeren. Dit alles vanuit een pluralistische visie op onderwijs.

Djapo wenst in de toekomst nog explicieter in te zetten op interne kennisontwikkeling rond diversiteit, en dit toe te passen zowel op organisatieniveau als didactisch niveau. Het concept diversiteit zal conceptueel meegenomen worden tijdens de strategische oefening die aanvangt in 2024 en vervolgens stapsgewijs geconcretiseerd worden binnen projecten rond deelaspecten van diversiteit. We laten ons hierbij inspireren door de opportuniteiten die onze partnerschappen bieden. In 2022 zetten we bv. al eerste stappen naar een conceptueel kader rond culturele diversiteit dankzij de samenwerking met Afrika Film Festival.

<p>Het is aanbevolen om de visie van Djapo sterker te vertalen in een proactieve, meer strategische en beleidsmatige aanpak op onderwijsniveau die meer vertrekt van een EDO-noodzaak dan van een aanpak van onderuit.</p>	<p>Gedeeltelijk</p>	<p>Medium</p>	<p>Djapo erkent dat een meer strategische en beleidsmatige aanpak een meerwaarde zou leveren. De capaciteit van het team is echter beperkt en de kwaliteit van onze aanpak van onderuit moet ten allen tijde bewaard blijven. Djapo zal dit dus als een langdurig proces aanpakken, eerder dan als een absolute prioriteit. Een voorbereidend intern debat werd gevoerd waarbij onze visie werd scherp gesteld. Vanaf 2023 plannen we intensere communicatie over die visie. verlies financiering beleidsmedewerker > slagkracht op dit niveau is gekrompen.</p>	<p>Directie</p>	<p>Uitrol 2023</p>
---	---------------------	---------------	---	-----------------	--------------------

<p>Het verdient aanbeveling om het huidige monitoringssysteem te verbeteren zodat de voortgang van het programma niet enkel gericht is op het monitoren van het bereik en representativiteit, maar ook op de kwalitatieve voortgang van de resultaten.</p>	Volledig	Hoog	<p>Het DGD-programma 2022-26 stoelt op een actor-based, systemisch M&E systeem waar naast kwantitatieve indicatoren ook kwalitatieve indicatoren werden opgenomen. Deze kwalitatieve indicatoren zullen opgevolgd worden aan de hand van instrumenten die de gewenste verandering van de stakeholders meten, zoals geïdentificeerd binnen de veranderingstheorie. De te meten items op de instrumenten werden bepaald op basis van de pedagogische onderbouw die Djapo via haar aanbod in de praktijk omzet. Op die manier zullen wij in staat zijn om theorie aan de praktijk af te toetsen en te voeden. De leersessies die intern georganiseerd worden laten toe om onze strategie flexibel aan te passen.</p>	Coördinatie	<p>Ontwikkeling en testing MEAL-instrumenten Volledige uitrol: 2023</p>
<p>Check de verandertheorie van tijd tot tijd en pas deze – of de programmastrategie - aan indien nodig</p>	Gedeeltelijk	Medium	<p>Djapo erkent dat de verandertheorie inzicht geeft in het systemisch geheel van stakeholders en hoe zij evolueren doorheen de tijd. Echter, gezien Djapo's grote nabijheid bij de onderwijspraktijk en -onderzoek, dienen zich vooral uit deze hoek leeropportunities aan. Niettemin, is de huidige verandertheorie een grote stap vooruit gezien deze de basis vormt van het actuele logisch kader. M.a.w. de jaarlijkse morele verantwoording op basis van de geformuleerde indicatoren zal automatisch ook input geven over de evolutie van de verandertheorie. De assumpties zullen ook meegenomen worden bij de formulering van de referentietermen van externe evaluaties.</p>	Coördinatie	<p>Externe evaluaties 2024-2026</p>